

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

223101010

Inventář

Archivní pomůcka č. 643

NAD č. 2079

Značka archivního souboru: Jednota Koloveč

Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč

1953-1956

Zpracoval: Miloslava Svobodová

Horšovský Týn 2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : působnost od 1953-1955)	3
Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : 1955-1956)	5
II. Dějiny archivního souboru	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru	8
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	9
Příloha: Seznam použitých zkratk	10
Jednotky popisu	11
Písemnosti orgánů družstva	11
Vedení a správa	11
Zápisy a výpisy z podnikového rejstříku	11
Písemnosti ekonomického směru	11
Účetnictví	11
Roční účetní výkazy	11
Rejstřík korporativní	12

I. Dějiny původce archivního souboru

Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : působnost od 1953-1955)

CAM: 151258

společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, s. r. o., užití: zkratka/akronym, čeština
Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, s.r.o., užití: zkratka/akronym, čeština
Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, z. s. s r. o., užití: zkratka/akronym, čeština
Jednota Koloveč, užití: zjednodušená podoba, čeština

Působnost od: 1953

Poznámka ke vzniku: Státní okresní archiv v Horšovském Týně, fond Jednota – lidové spotřební družstvo Koloveč, ref. ozn. 2/1/1/1 Účetní závěrky 1953–1955, kar 1.

Zánik, zánik zrušením/změnou: 1955

nástupce: Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : 1955-1956)

Vztahy:

sídlo: Koloveč (Koloveč, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Čermná (Domažlice, Česko)
geografická působnost: Hlohová (Domažlice, Česko)
geografická působnost: Hlohovčice (Domažlice, Česko)
geografická působnost: Koloveč (Koloveč, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Krchleby (Staňkov, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Močerady (Močerady, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Poděvousy (Domažlice, Česko)
geografická působnost: Srbice (Srbice, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Těšovice (Srbice, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Zichov (Koloveč, Domažlice, Česko)

Dějiny

Omezování soukromých obchodníků začalo v Československu zejména po únoru 1948, kdy docházelo k začleňování maloobchodů a hostinců do sítě státního obchodu a spotřebního družstevnictví. V roce 1950 musela spotřební družstva z rozhodnutí orgánů Komunistické strany Československa přizpůsobit svoji organizaci politickému uspořádání státu. Družstevní vlastnictví nebylo respektováno a družstva byla zbavována podnikatelské iniciativy. V důsledku těchto zásahů zanikla řada původních spotřebních družstev s dlouholetou tradicí a malá družstva tvořená nuceným zapojením drobných živnostníků byla postupně zařazována do vznikajících lidových spotřebních družstev Jednota.

Vrcholnou organizací československého družstevnictví se stala Ústřední rada družstev, zřízená zákonem č. 187/1948 Sb., o Ústřední radě družstev, která povinně sdružovala všechna družstva zapsaná ve společenstevním rejstříku a vykonávala nad nimi dohled.

V rámci reorganizace družstevnictví v roce 1953 vzniklo na přelomu června a července spotřební družstvo s názvem Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, zapsané společenstvo s ručením omezeným (dále jen Jednota Koloveč). Sídlo družstva se nacházelo v Kolovči. Protože se nedochoval zápis z ustavující schůze bylo přibližné datum vzniku určeno podle dochovaných účetních dokladů. Jednota Koloveč byla v letech 1953–

1956 členem Okresního svazu spotřebních družstev ve Stodu, který působil jako hospodářské a organizační středisko spotřebních družstev v okrese Stod (obec Koloveč patřila v době působení Jednoty Koloveč do okresu Stod).

Mezi hlavní činnosti Jednoty Koloveč patřilo zajišťování zásobování obyvatelstva a poskytování služeb v oblasti veřejného stravování převážně na venkově. Tuto činnost družstvo postupně rozšířilo o zajišťování výkupu zemědělských plodin, zejména ovoce, brambor, vajec, lesních plodů a hub. Prodejny a provozovny Jednoty Koloveč se nacházely kromě Kolovče i v přilehlých obcích Čermná, Hlohová, Hlohovčice, Krchleby, Močerady, Poděvousy, Srbice, Těšovice a Zichov.

Podle ustanovení zákona č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích, a § 157 Ústavy Československé republiky (Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky) se družstvo stalo socialistickou právnickou osobou vzniklou dobrovolným sdružením pracujících, zapsanou v podnikovém rejstříku. Družstvo se řídilo zásadami socialistického hospodářství. Podle stanov schválených valnou hromadou konanou dne 5. listopadu 1955 došlo ke změně názvu družstva na Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči.

Vnitřní struktury korporace

Orgány družstva:

- a) valná hromada – nejvyšší orgán družstva;
- b) představenstvo (výbor) – výkonný orgán družstva;
- c) revizní komise – kontrolní orgán družstva.

Provozovny Jednoty Koloveč podle soupisu analytických účtů z roku 1954:

Maloobchodní prodejny:

Čermná,
Hlohová,
Hlohovčice,
Koloveč,
Krchleby,
Močerady,
Poděvousy,
Srbice,
Těšovice,
Zichov.

Pohostinství:

Čermná,
Hlohová,
Hlohovčice,
Koloveč,
Krchleby,
Močerady,
Poděvousy,
Srbice,
Těšovice,
Zichov.

Řeznictví:

Čermná,
Hlohová,
Koloveč,
Krchleby,
Močerady,
Poděvousy.

Speciální prodejny v Kolovči:

obuv,
papír,
drogerie,
textil.

Funkce korporace

Zásobování venkovského obyvatelstva potravinami;

prodej papírenského zboží, obuvi, drogerie a textilu;
správa sítě závodů společného stravování (pohostinství);
zajišťování smluvních dodávek zemědělských výrobků, surovin a plodin, jejichž výkupem bylo družstvo pověřeno.

Normy - konstitutivní

Zákon č. 70/1873 říšského zákoníku (dále ř. z.), o společenstvech pro podporu živnosti a hospodářství.

Zákon č. 133/1903 ř. z., o revizi výdělkových a hospodářských společenstev a jiných spolků.

Vládní nařízení č. 116/1935 Sb., o úpravě některých poměrů výdělkových a hospodářských společenstev, družstev, hospodářských a živnostenských družstev úvěrních.

Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.

Zákon č. 187/1948 Sb., o Ústřední radě družstev.

Zákon č. 100/1950 Sb., o podnikovém rejstříku.

Vládní nařízení č. 108/1953 Sb., o fondech dlouhodobého úvěru pro výrobní a spotřební družstva.

Zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč.

JANOUSHKOVCOVÁ, Eva. Západočeské konzumní družstvo v Plzni. Západočeský historický sborník 1, Státní oblastní archiv v Plzni, Plzeň 1995, s. 137-150.

KOŘÍNKOVÁ, Jana - ČÍŽKOVÁ, Zdeňka - NĚMČÍK, Lukáš. 170/COOP 1847-2017: Z historie spotřebního družstevnictví na našem území. Plzeň: Delex, spol. s r. o., 2017.

VÁVROVÁ, Vladimíra. 160 let družstevnictví v České republice: 1847-2007. Praha: Družstevní asociace ČR, 2006.

Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : 1955-1956)

CAM: 151259

společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: Jednota Koloveč, užití: zjednodušená podoba, čeština

Vznik, vznik změnou předchůdce: 1955

předchůdce: Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : působnost od 1953-1955)

Zánik, zánik výmazem z evidence: 9. 10. 1956

Poznámka k zániku: Výmaz z podnikového rejstříku.

Vztahy:

sídlo: Koloveč (Koloveč, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Čermná (Domažlice, Česko)

geografická působnost: Hlohová (Domažlice, Česko)

geografická působnost: Hlohovčice (Domažlice, Česko)

geografická působnost: Koloveč (Koloveč, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Krchleby (Staňkov, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Močerady (Močerady, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Poděvousy (Domažlice, Česko)

geografická působnost: Srbice (Srbice, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Těšovice (Srbice, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Zichov (Koloveč, Domažlice, Česko)

Dějiny

Mezi hlavní činnosti Jednoty Koloveč patřilo zajišťování zásobování obyvatelstva a poskytování služeb v oblasti veřejného stravování převážně na venkově. Tuto činnost družstvo postupně rozšířilo o zajišťování výkupu zemědělských plodin, zejména ovoce, brambor, vajec, lesních plodů a hub. Prodejny a provozovny Jednoty Koloveč se nacházely kromě Kolovče i v přilehlých obcích Čermná, Hlohová, Hlohovčice, Krchleby, Močerady, Poděvousy, Srbice, Těšovice a Zichov.

Podle ustanovení zákona č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích, a § 157 Ústavy Československé republiky (Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky) se družstvo stalo socialistickou právní osobou vzniklou dobrovolným sdružením pracujících, zapsanou v podnikovém rejstříku. Družstvo se řídilo zásadami socialistického hospodářství. Podle stanov schválených valnou hromadou konanou dne 5. listopadu 1955 družstvo užívalo název Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči.

Jednota Koloveč byla členem Okresního svazu spotřebních družstev ve Stodu, který působil jako hospodářské a organizační středisko spotřebních družstev v okrese Stod (obec Koloveč patřila v době působení Jednoty Koloveč do okresu Stod).

Na základě smlouvy o sloučení družstev uzavřené mezi Jednotou, lidovým spotřebním družstvem v Kolovči jako družstvem přejímaným a Jednotou, okresním lidovým spotřebním družstvem ve Stodu jako družstvem přejímajícím došlo ke sloučení družstev. Jednota Koloveč byla dnem sloučení 1. října 1956 zrušena a veškerá její práva a závazky přešly na Jednotu, okresní lidové spotřební družstvo ve Stodu. Toto sloučení bylo schváleno na řádné valné hromadě delegátů konané dne 20. září 1956. Na základě těchto skutečností došlo dne 9. října 1956 k výmazu družstva s názvem Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči z podnikového rejstříku.

Vnitřní struktury korporace

Orgány družstva:

- a) valná hromada – nejvyšší orgán družstva;
- b) představenstvo (výbor) – výkonný orgán družstva;
- c) revizní komise – kontrolní orgán družstva.

Provozovny Jednoty Koloveč podle soupisu analytických účtů z roku 1954:

Maloobchodní prodejny:

Čermná,
Hlohová,
Hlohovčice,
Koloveč,
Krchleby,
Močerady,
Poděvousy,
Srbice,
Těšovice,
Zichov.

Pohostinství:

Čermná,
Hlohová,
Hlohovčice,
Koloveč,
Krchleby,
Močerady,
Poděvousy,
Srbice,
Těšovice,
Zichov.

Řeznictví:

Čermná,
Hlohová,
Koloveč,
Krchleby

Močerady,
Poděvousy.

Speciální prodejny v Kolovči:
obuv,
papír,
drogerie,
textil.

Funkce korporace

Zásobování venkovského obyvatelstva potravinami;
prodej papírenského zboží, obuvi, drogerie a textilu;
správa sítě závodů společného stravování (pohostinství);
zajišťování smluvních dodávek zemědělských výrobků, surovin a plodin, jejichž výkupem bylo družstvo pověřeno.

Normy - konstitutivní

Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.

Zákon č. 100/1950 Sb., o podnikovém rejstříku.

Vládní nařízení č. 108/1953 Sb., o fondech dlouhodobého úvěru pro výrobní a spotřební družstva.

Zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

Zákonné opatření předsednictva národního shromáždění č. 20/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč.

JANOUSHKOVCOVÁ, Eva. Západočeské konzumní družstvo v Plzni. Západočeský historický sborník 1, Státní oblastní archiv v Plzni, Plzeň 1995, s. 137–150.

KOŘÍNKOVÁ, Jana – ČÍŽKOVÁ, Zdeňka – NĚMČÍK, Lukáš. 170/COOP 1847–2017: Z historie spotřebního družstevnictví na našem území. Plzeň: Delex, spol. s r. o., 2017.

VÁVROVÁ, Vladimíra. 160 let družstevnictví v České republice: 1847–2007. Praha: Družstevní asociace ČR, 2006.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Při pořádání archivního fondu Jednota, spotřební družstvo Domažlice, Horšovský Týn v roce 2023 došlo protokolem o vnitřním přesunu archiválií čj. SOAP/10-134/2023 k vyčlenění celkem 0,04 bm archiválií původce Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči z let 1953–1956 a do archivní evidence byl zaevidován nový archivní fond s názvem: Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč (EL NAD 2079).

Informace o vedení spisové služby původcem kvůli jeho krátké působnosti nelze zjistit. Obecně se v případě původců Jednoty dokumenty po uplynutí uschovací lhůty předávaly do sdruženého podnikového archivu Krajského svazu spotřebních družstev v Plzni. Odtud byly po jeho zrušení prostřednictvím Státního archivu v Plzni v roce 1967 předány do Okresního archivu v Horšovském Týně. Mezi takto předanými archiváliemi byly v roce 2023 objeveny i archiválie původce Jednoty, lidového spotřebního družstva v Kolovči.

Přímý zdroj akvizice:

Dne 12. května 1967 archiv převzal delimitací ze Státního archivu v Plzni archiválie, které pocházely ze spisovny Krajského svazu spotřebních družstev Plzeň. V této delimitaci se nacházely i archiválie archivního fondu Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč, které byly nalezeny až při pořádání archivního fondu Jednota, spotřební družstvo Domažlice, Horšovský Týn v letech 2022 a 2023.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč je dochován mezerovitě. Z nejvýznamnějších dokumentů chybí zápisy ze schůzí správních a kontrolních orgánů družstva a stanovy. Vyřazení archiválií z důvodu přehodnocení jejich významu nebylo provedeno.

Při inventarizaci archivního fondu Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč bylo použito umělé pořádací schéma pro pořádání archivních fondů průmyslových podniků uvedené v metodickém pokynu č. 2/2017 k archivnímu zpracování fondů typu „Průmyslové podniky“, ver. 2.0 s přihlédnutím k zásadám spisových a skartačních řádů organizací spotřebních družstev vydaných ve Věstníku svazu spotřebních družstev č. 9 v Praze dne 6. listopadu 1967.

Inventurní seznam je rozčleněn do dvou hlavních sérií: Písemnosti orgánů družstva a Písemnosti ekonomického směru. Tyto série se tematicky dělí na série nižších úrovní vycházející z výše uvedeného umělého schématu a ty na složky podle dochovaného archivního materiálu.

Budoucí přírůstky:

Nepředpokládají se.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Stav archiválií je dobrý, není potřeba konzervátorský zásah.

Pravidla zpracování:

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč obsahuje neúplné informace o činnosti malého spotřebního družstva fungujícího v druhé polovině 50. let 20. století.

Dochované výpisy z podnikového rejstříku (poř. č. 5) zachycují změny ve zde zapsaném družstvu, například změny stanov, názvu, složení členů představenstva nebo data o zániku družstva vymazáním. Chybí zprávy vztahující se k založení.

Údaje o hospodaření spotřebního družstva z let 1953–1955 obsahují účetní závěrky (poř. č. 9), jejichž součástí je i soupis provozoven, které Jednota Koloveč spravovala.

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	1953–1956

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč uspořádala v roce 2023 a archivní pomůcku sestavila v roce 2024 Miloslava Svobodová. Archivní pomůcka byla zpracována v programu ELZA (elektronické zpracování archiválií).

Prameny a literatura:

Viz Zdroje informací v I. kapitole.

Zpracovatel jednotky popisu: Svobodová, Miloslava (působnost od 1997-)

Datum popisu: 12. 8. 2024

Příloha:**Seznam použitých zkratk**

bm	běžný metr
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
kar	karton
poř. č.	pořadové číslo
úrov.	úroveň
z. s. s r. o.	zapsaná společnost s ručením omezeným

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	223101010/2079	1	
	Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč		
1	1	2	
	Písemnosti orgánů družstva		
2	1/1	3	
	Vedení a správa		
3	1/1/1	4	
	Zápisy a výpisy z podnikového rejstříku		
4	1/1/1/1	5	kar 1/1
	Výpisy z podnikového rejstříku		1954-1956
1	2	6	
	Písemnosti ekonomického směru		
2	2/1	7	
	Účetnictví		
3	2/1/1	8	
	Roční účetní výkazy		
4	2/1/1/1	9	kar 1/2
	Účetní závěrky		1953-1955

Rejstřík korporativní

Jednota, lidové spotřební družstvo v Kolovči (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : 1955-1956), společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

1

Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Kolovči, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Koloveč, Koloveč, Domažlice, Česko : působnost od 1953-1955), společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

1

Název archivní pomůcky: Jednota, lidové spotřební družstvo Koloveč

Značka archivního souboru: Jednota Koloveč

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1953–1956

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 1 (kar, 1, 1953–1956)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 9

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,04 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 12. srpna 2024

Zpracovatel archivního souboru: Miloslava Svobodová

Archivní pomůcku sestavil: Miloslava Svobodová

Počet stran archivní pomůcky: 13

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Radka Kinkorová, 12. srpna 2024 (čj. SOAP/10-621/2024)